

עפ"ג 45436/04/22 - פלונית נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ג 45436-04-22 פלונית נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט יואל עדן - אב"ד
כבוד השופטת טל לחיאני שהם
כבוד השופט יואב עטר
המערערת: פלונית
ע"י ב"כ עו"ד ליאורה גלאובך
נגד המשיבה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד תהילה גלנטה - פמ"ד

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום באילת (כב' השופטת ל. אדלשטיין) בת.פ. 1970-07-20 מיום 22.3.22.

פסק דין השופט יואל עדן

האישום

1. המערערת הורשעה על פי הודאתה בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון בתיק העיקרי (1970-07-20) בעבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, וצירפה תיק נוסף (ת.פ. 16032-09-19) במסגרתו הורשעה בעבירה של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287 (א) לחוק העונשין.

על פי כתב האישום בתיק העיקרי, המערערת הינה אמו של המתלונן, ובמועד הרלוונטי התגוררו יחדיו.

בתאריך 21.10.19 בבית, התגלע ויכוח בין המערערת למתלונן על רקע רצון המערערת להתגורר בבית עם בן זוגה ורצונה כי המתלונן יעזוב את הבית. בנסיבות הללו, תקפה המערערת את המתלונן בכך שחבטה בו בראשו בפניו.

על פי כתב האישום בתיק המצורף, בתאריך 25.3.19 במסגרת כתב ערובה נקבע כי אסור למערערת להיכנס לכתובת האמורה בו למשך 15 ימים ואסור לה ליצור קשר או להיפגש עם מר ק' (המתלונן בתיק זה).

בתאריך 26.3.19 הפרה המערערת את ההוראה החוקית בכך שהגיעה אל המקום, דפקה בחוזקה על הדלת ועל החלון בכוונה להיכנס למקום, ויצרה קשר עם המתלונן ואמרה לו שתתקשר ותעיר את אחיה על מנת שיגיע אל המקום.

הסדר הטיעון

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון בתיק העיקרי לפיו המערערת תודה בכתב האישום המתוקן אשר הוגש, ותצרף את התיק הנוסף, תודה בעובדות כתב האישום ותורשע. בין הצדדים לא היו הסכמות עונשיות והצדדים נחלקו בשאלת חלותו של מאסר מותנה אשר הוטל על המערערת בת.פ. 56773-12-17.

3. ב"כ המאשימה טענו כי יש לקבוע שני מתחמי עונש הולם שונים לכל אחת מהעבירות. נטען כי בעבירות אשר בוצעו הענישה נעה ממאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, אם כי לא נטענה טענה מפורשת לגבי המתחם בכל אחד מהתיקים בנפרד. נטען כי המערערת ילידת 1970 ולחובתה עבר פלילי הכולל שלוש הרשעות בעבירות אלימות כלפי בן זוג וכלפי שוטרים, התנהגות פרועה במקום ציבורי ושימוש בכוח או באיומים כדי למנוע מעצר, וכי יש להשית על המערערת עונש מוחשי בשל הצורך להרתיעה, שכן עונשים קודמים לא הרגיעו אותה מלחזור ולבצע עבירות אלימות. מכל האמור, עתרו ב"כ המאשימה להטיל על המערערת בגין עבירת התקיפה מאסר ברף נמוך-בינוני של המתחם, בגין עבירת הפרת ההוראה חוקית עונש ברף הנמוך של המתחם, קנס והתחייבות.

כן עתרו ב"כ המאשימה להפעלת המאסר המותנה בן 6 חודשים חציו בחופף חציו במצטבר, וסה"כ עתרה המאשימה להטיל על המערערת שישה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות.

4. ב"כ המערערת טענו כי אכן יש להתייחס לשני האירועים כאירועים נפרדים ולקבוע מתחמי ענישה נפרדים, ואף הסכימו לעמדת ב"כ המאשימה על כי בגין כל אחת מהעבירות מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה למאסר קצר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות.

נטען כי בשני כתבי האישום העבירות הן ברף התחתון ולכן הענישה צריכה להיות ברף התחתון של המתחם, דהיינו השתת מאסר על תנאי בלבד ולא מאסר בפועל גם לא בדרך של עבודות שירות.

ביחס לרכיבים נוספים, נטען כי המערערת מתפרנסת בשכר מינימום ומתקיימת מהיד אל הפה ולכן התבקש שהענישה לא תכלול רכיב כלכלי אלא כלכלי מותנה בלבד.

מכל האמור, התבקש להסתפק בענישה צופה פני עתיד, מאסר מותנה והתחייבות.

ב"כ המערערת טענו כי המאסר המותנה אינו חל.

גזר הדין של בית משפט השלום

5. בגזר הדין קבע בית משפט קמא כי יש לראות בכל כתב אישום אירוע נפרד ולקבוע מתחם עונש הולם לכל אחד מהם, וקיבל את עתירת הצדדים לכך שהמתחם בגין כל אחד מכתבי האישום נע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות.

בבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, לחומרה שקל בית המשפט את עברה הפלילי של המערערת, הכולל הרשעות קודמות בעבירות אלימות, לרבות בזמן שמתנהל כנגדה הליך משפטי, וכי מאסרים מותנים לא הרגיעו את המערערת.

לקולא, בחן בית המשפט את פגיעת העונש במערערת בשים לב למצבה הכלכלי, ואת ההודאה בכתבי האישום, קבלת האחריות, החסכון בזמן שיפוטי וחלופי הזמן מאז ביצוע העבירות.

נקבע כי היה מקום למקם את עונשה של המערערת ברף הבינוני ומעלה של המתחמים, אולם בשים לב לעתירת המאשימה ויתר הנסיבות לקולא, ימוקם עונשה של המערערת בגין עבירת התקיפה בחלקו האמצעי נמוך של המתחם, ובעבירת הפרת ההוראה החוקית ברף הנמוך של המתחם.

בית משפט קמא דן במחלוקת בין הצדדים ביחס לתחולת המאסר המותנה, וקבע כי הוא חל ויש להפעילו, וביחס לבקשה החלופית להארכתו, נקבע כי לאור חזרת המערערת על עבירות דומות, והצורך בהטלת עונשים מחמירים, אין מקום להארכתו, וכך גם משלא קיימים שיקולי שיקום.

לאור מצבה הכלכלי של המערערת לא הוטל קנס.

מכל האמור, הטיל בית משפט קמא על המערערת מאסר בפועל למשך 3 חודשים לריצוי על דרך עבודות שירות, הופעל המאסר המותנה בן ששת החודשים, כך ששלושה חודשים מתוכו במצטבר, ושלושה חודשים בחופף למאסר בפועל אשר הוטל, כך שסה"כ תרצה המערערת 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, בנוסף מאסרים מותנים והתחייבות.

יצוין כי גזר הדין ניתן בטרם היתה בפני בית משפט השלום חוות דעת מאת הממונה על עבודות שירות, ובגזר הדין הורה בית המשפט כי תוגש חוות דעת מאת הממונה על עבודות שירות, והתקיימו דיונים נוספים עד אשר הוגשה חוות דעת חיובית מאת הממונה על עבודות שירות, ובית המשפט הורה על ריצוי המאסר על דרך עבודות שירות על פי חוות הדעת הממונה.

יש לציין כי בהתאם להוראת סעיף 51ב(1) לחוק העונשין, יש לקבל, לפני מתן גזר הדין, חוות דעת מאת הממונה על

עבודות שירות, ולפיכך היה על בית משפט קמא לקבל תחילה חוות דעת מאת הממונה, ולאחר מכן להורות בגזר דין כי המערער תישא את העונש בעבודות שירות.

טענות הצדדים בערעור

6. הערעור מתייחס הן לתחולת המאסר המותנה והן לעונש אשר הוטל.

במהלך הדיון שהתקיים בערעור עתרה ב"כ המשיבה לאפשר הגשת הטיעונים והעמדה בכתב, וזאת לאור הערות בית המשפט, והוסכם כי יישמעו טיעוני ב"כ המערער ולאחר מכן תוגש עמדת המשיבה.

ב"כ המערער טענו ביחס לתחולת המאסר המותנה. לעניין העונש אשר הוטל, נטען כי המערער קשת יום, יש לה מגבלות, גרה לבדה ביחידת דיור, הרקע לעבירות מצוקה כלכלית, ביום יום היא עומדת על רגליה בצורה עצמאית, המשמעות של שליחתה לעונש מאסר בדרך של עבודות שירות הינה לשלוח אותה לרחוב.

מכל האמור, התבקש להסתפק בעונש מאסר מותנה, זאת לצד ביטול הפעלת המאסר המותנה הקודם אשר נטען כי לא היה מקום להפעילו.

בהודעה אשר הוגשה ע"י ב"כ המשיבה, הודיעה כי המדינה מסכימה שהמאסר המותנה אינו חל במקרה זה, וכי המשיבה עומדת על יתר אדני הענישה שהוטלה על ידי בית משפט קמא. נטען לחשיבות שיקולי הרתעת היחיד, המתחדדים לאור עברה הפלילי של המערער, שרובו ככולו בתחום האלימות, ולהרשעתה בעבירה בתחום האלימות במשפחה, כמו גם לשיקולי הרתעת הרבים המתחייבים בעבירות אלימות במשפחה.

בתגובה נטען ע"י ב"כ המערער כי עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים בשתי העבירות בהן הורשעה המערער הינה נמוכה, עבירת התקיפה סתם היתה מעשה ספונטני, ומעשיה של המערער היו בעקבות ויכוח מילולי של המערער עם בנה, ומעשיה לא גרמו לחבלה או נזק כלשהם, וביחס לעבירת ההפרה, אף בית משפט קמא קבע כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה נמוכה כאמור בגזר הדין.

ביחס לעבר הפלילי, נטען כי מדובר בעבירות אשר בוצעו כלפי אותו בן זוג במערכת יחסים מורכבת וטעונה בין השניים. עוד נטען כי בחודשים האחרונים הצליחה המערער בכוחותיה להשתחרר ממערכים היחסים עם בן הזוג, שכרה לעצמה יחידת דיור קטנה בעיר אילת והיא מפרנסת את עצמה בעבודות ניקיון במשך שישה ימים בשבוע.

צוין כי יש להוסיף לכך את העובדה שמדובר באישה בת 53 אשר אינה דוברת את השפה העברית, לקויה שמיעה עד כדי חרשות, ומתקשה לנהל את עניינה השוטפים, ומכאן שעונש מאסר לריצוי על דרך עבודות שירות יביא את המערער לחרפת רעב ויהפוך אותה לדרת רחוב, ומשכך אינו מידתי לעבירות שביצעה.

לאור כל האמור, התבקש לבטל את רכיב עונש המאסר לריצוי על דרך של עבודות שירות.

דין והכרעה

7. לאור ההסכמה על כי המאסר המותנה אינו חל במקרה זה, לא נרחיב ביחס לטענות אשר נטענו לגביו, וכפי ההסכמה, יש לקבל את הערעור לעניין זה, כך שנותר הדיון בענישה אשר הוטלה בגין העבירות אשר בוצעו, דהיינו 3 חודשי המאסר בעבודות שירות.

לאחר שנבחנו גזר הדין, טענות הצדדים ומכלול הנסיבות, לרבות אלו אשר הועלו בטיעונים בדיון בערעור ולאחריו, באנו למסקנה כי הגם שאין בענישה אשר הוטלה כדי החמרה עם המערערת, הרי שלאור ההסכמה על אי תחולת המאסר המותנה, יש מקום גם להקלה בענישה, כפי שיפורט להלן, וזאת גם לאור נסיבותיה של המערערת.

בגזר הדין התייחס בית משפט קמא כנסיבה לחומרה לקיומו של מאסר מותנה ועל כי אין בכך כדי להרתיע את המערערת (סעיף 20 לגזר הדין).

משקיימת הסכמה כי המאסר המותנה אינו חל, הרי שאין להחזיק כנגד המערערת את קיומו ואת העדר הרתעה ממנו, ומשאין מדובר בנסיבה לחומרה, לדבר משמעות על הענישה.

גם לאור נסיבותיה האישיות של המערערת אנו מוצאים לנכון להקל במידה מסוימת במשך ריצוי המאסר בעבודות שירות. מגבלתה ונסיבותיה והעובדה שהיא מפרנסת את עצמה, צריכות לקבל גם הן משקל.

לצד המסקנה כי יש להקל במידת מה ברכיב המאסר בעבודות שירות, לא מצאנו לקבל את העתירה של ב"כ המערערת לביטול רכיב זה כולו. הגם שנסיבות ביצוע העבירות אינן ברף חומרה גבוהה, הרי שמדובר בשתי עבירות, ובנוסף למערערת עבר פלילי, ולאור זאת לא מצאנו מקום להטלת ענישה ברף התחתון של המתחמים לעבירות.

מכל האמור, בנוסף לביטול הפעלת המאסר המותנה אשר אינו חל, יופחת משך עבודות השירות בחודש ימים.

אשר על כן, הערעור מתקבל בחלקו, הפעלת המאסר המותנה מבטלת, ותקופת המאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות תופחת ותועמד על חודשיים.

ניתן היום, ד' טבת תשפ"ג, 28 דצמבר 2022, במעמד הצדדים.

יואב עטר, שופט

טל לחיאני שהם, שופטת

יואל עדן, שופט